Hei,

kiitos lausuntopyynnöstä. Olen pyrkinyt rajoittamaan kommentointini talousvaliokunnan osalta tätkeisiin tekijöihin nimenomaan Suomen Kiertotalousyhdistyksen näkökulmasta.

LAUSUNTO

Ilmastoraportti ei mielestäni huomioi riittävästi oleellsten EU direktiivien (Esimerkiksi CSRD ja lausuntokierroksella oleva CRMA) vaikutusta. Yritykset joutuvat panostamaan kestävyysasioihin yleensä ja ilmastoasioihin erityisesti kahdestakin näkökulmasta.

1. Pakottava kestävyysraportointi (CSRD) ja kestävyysraportointistandardi (ESRS) tulevat vaikuttamaan yritysten tekemään työhön myös ilmastoasioissa. Erityisesti standardin vaatimukset koskien ilmastotoimia ja kiertotaloutta käytännössä pakottavat yritykset toimimaan jatkossa nykyistä kestävämmin ja vastuullisemmin. Tämä olisi syytä huomioida myös talousnäkökulmasta.

Kestävä toiminta ja siihen panostaminen nähdään tällä hetkellä pakollisena, kustannuksia lisäävänä tekijänä. Asia voidaan kuitenkin kääntää positiiviseksi, sillä yritysten kanssa tehdyissä projekteissa kestävyyden kolme näkökulmaa ovat tuoneet merkittävää lisää myös talouspuolelle. Partnereidemme tekemissä projekteissa tuottavuus- ja kannattavuusparannukset ovat olleet 20 - 40 prosenttia suuremmat kuin perinteisillä malleilla (esimerkiksi Lean Six Sigma) tehdyissä projekteissa. Ilmastoon vaikuttavien tekijöiden kehittäminen ja kiertotalouden hyväksikäyttö tuovat yrityksille merkittävää, myös talousmittareilla mitattavaa lisäarvoa.

Valtioneuvoston (ja ministeriöiden) tulisi purkaa niitä esteitä, jotka aiheuttavat haasteita tai esteitä kestävälle kehitykselle. Suomen Kiertotalousyhdistyksen ja EGLA:n jäsenien kanssa käydyt keskustelut ovat tuoneet esiin kuntien ja ministeriöiden tekemiä, kestävää kehitystä estäviä ja haittaavia toimintatapoja. Esimerkkeinä voidaan ottaa esimerkiksi autopurkaamoalan toimintaa haittaavat ylimitoitetut raportointi- ja ympäristösuojaukset, jotka tosiasiallisesti aiheuttavat Suomelle merkittävää taloudellista hukkaa. Esimerkiksi auto-osien ns. viherosatoimintaa rajoittaa se, että julkisen sektorin toimijat eivät tue toimintaa riittävästi. Käytännön esimerkkinä esimerkiksi Helsingin kaupunki, joka edellyttää autopurkaamoilta erilaisia ympäristönsuojeluun tähtääviä suojauksia (kuten öljynerotuskaivot, varaosien yksilöidyt raportoinnin jne.), joita kaupunki ei omassa toiminnassaan hyödynnä. Erittäin suuri osa vanhasta autokalusteista menee myös suoraan paalutettavaksi, ilman että romutettavista autoista puretaan ensi pois käyttökelpoiset osat ja kriittset metallit. Tällä hetkellä iso osa esimerkiksi vakuutusyhtöiden lunastamista ajoneuvoista menee Baltian maihin, jtka joko purkavat nämä autot tai jopa käyttävät romutettavien autojen tunnistetietoja mahdollisesti varastettujen ajoneuvojjen saamiseen myyntiin laittomasti. Lisäksi monet ulkomaalaiset toimijat hakevat tilastojen mukaan romutettavasti autoista takaisin arvonlisäverot romutuksen perusteella, vaikka ne itse asiassa siis myydään osina tai kokonaisina käyttäen hyväksi purkuautojen tunnisteita.

Nämä molemmat voisivat tuoda sekä merkittävästi vähentyvää ilmastorasitusta, että kasvavaa liiketoimintaa alalle, joka toisi valtiolle ja kunnille lisää verotuloa. Lisää tästä asiat esimerkiksi Kari Laineelta, Volvoks.Oy

Toinen esimerkki liittyy vieläkin liian heikkoon kierrätystasoon monen materiaalin osalta. Muovinkierrätyksen ja esimerkiksi akkukierrätyksen alilla on Suomessa merkittäviä, kansainvälisestikin arvostettuja toimijoita kuten Sumi Oy tai Recser Oy. Ne ovat olleet mukana kehittämässä innovaatioita, joilla on markkinoita myös Euroopassa ja globaalisti. Talousvaltiokunta voisi miettiä kohdennettujen tukien mallia (esimerkiksi yhdessä Business Finlandin ja Ely-keskusten kanssa), jotta näitä suomalaisia

innovaatioita ja toimijoita saadaan Suomen taloutta hyödyntäen ja Suomessa pysyen tuomaan maallemme lisätuloa.

2. Suomessa tehdään paljon innovaatiotoimintaa, joista on medioissakin ollut esillä useita. Näiden innovaatioiden rahoitukseen tarvitaan lisää valtion tukea, samalla sitoen yrityksiä Suomeen ja suomalaiseen omistukseen. Esimerkkejä löytyy useita, viimeaikaisista nopeasti tulee mieleen Wärstilän ammoniakkiin perustuva polttomoottori tai "ilmasta" proteeinia tekevä espoolaisyritys.

Valitettavasti minulla ei olet tällä aikataululla mahdollisuutta kirjoittaa laajempaa vastausta. Toivottavasti tämä kuitenkin antaa lisänäkemystä ilmastonmuutoksen torjuntaan taloudellisista näkökulmista. Olen mielellään käytettävissä, mikäli tähän on tarvetta. Toimin kuitenkin useammassa Euroopan maissa ja nytkin olen matkalla kouluttamaan Liettuaan, Puolaan ja Romaniaan, joten pyydän ennakkovaroitusta vähintää 2 viikkoa ennen toivottua tapaamista tai kommentointia.

Suomen Kiertotalousyhdistyksen puolesta varapuheentajana,

Ystävällisin terveisin/ Med vänliga hälsningar/ With kind regards

Panu Hämäri
CEO/ Chairman of the Board
EGLA Consulting Ltd
Mobile: +358 50 464 8295

European Green Lean Association PARTNER NETWORK